

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Бердянський державний педагогічний університет
Освітня програма	35520 Управління закладом освіти
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Бердянський державний педагогічний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35520
Назва ОП	Управління закладом освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Дебич Марія Андріївна, Волянчук Анастасія Сергіївна, Лагодинський Олександр Сергійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.10.2021 р. – 07.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/09/2021-20211-OP-Upravlinnia-zakladom-osvity-011-Osvitni-pedahohichni-nauky.pdf
Програма візиту експертної групи	https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/09/Prohrama-vizytu-1.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Управління закладом освіти» у галузі 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, що підлягала акредитації, критеріям акредитації відповідає. Програма спрямована на формування компетентностей, необхідних для підготовки висококваліфікованих, конкурентоздатних, педагогічних працівників у галузі освіти, педагогіки та управління освітою. До розроблення ОПП були широко залучені роботодавці, академічна спільнота та здобувачі вищої освіти. Опитування стейкхолдерів та аналіз документів підтвердили ефективність реалізації ОПП та її унікальність. Це досягається завдяки чіткій кореляції цілей ОПП та програмних результатів навчання (ПРН) із сучасними тенденціями розвитку спеціальності та потребами роботодавців; висококваліфікованим науково-педагогічним працівникам (НПП) Бердянського державного педагогічного університету (БДПУ), які є провідними науковцями в галузі педагогіки та управління освітою; широким можливостям здобувачів у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії. Разом з цим, перспективами розвитку й удосконалення ОПП є перегляд робочих навчальних програм дисциплін (РПНД) на предмет приведення їх у повну відповідність до вимог компетентнісного підходу; забезпечення чіткої процедури проходження тестування для вступу на ОПП; зміна підходів закладу вищої освіти (ЗВО) до організації і проведення виробничої практики.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони: чітка кореляція цілей ОПП та ПРН із сучасними тенденціями розвитку спеціальності та потребами роботодавців; використання власних авторських курсів у реалізації ОПП; широкі можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів та соціальних навичок (soft skills); високий рівень поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП; активне використання платформи MOODLE для дистанційного навчання; дотримання належної політики академічної доброчесності; злагоджена співпраця з роботодавцями в процедурах розробки та перегляду програми; гарна матеріально-технічна база, яка використовується для забезпечення ОПП; активне застосування механізму анкетувань з метою підвищення якості освітнього процесу. Позитивні практики: використання наукових здобутків власної наукової школи у ході реалізації ОПП; активне залучення НПП та використання навчально-матеріальної бази у ході самостійної роботи здобувачів; використання можливостей Центру викладацької майстерності з метою сприяння професійному розвитку та вдосконаленню викладацької майстерності НПП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: потребує активізації процес врахування в ОПП досвіду аналогічних програм зарубіжних ЗВО; недостатня відповідність мети і завдань ОК в РПНД вимогам компетентнісного підходу; необхідність розподілу ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням» протягом двох семестрів навчання; проведення виробничої практики за місцем проживання здобувачів дещо звужує їхні можливості щодо отримання досвіду практичної роботи; нечітке описання процедури складання вступного тестування; неупорядкованість процедури залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Рекомендації: активізувати взаємодію із зарубіжними ЗВО задля врахування їхнього досвіду в ОПП; привести формулювання мети і завдань ОК в РПНД у відповідність до вимог компетентнісного підходу; спланувати вивчення ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням» протягом 1-го та 2-го семестрів навчання, розглянути можливість призначення здобувачам баз виробничої практики ЗВО не за місцем проживання, а в інших регіонах; більш детально прописати процедуру проходження тестування абітурієнтами у програмі комплексного іспиту за фахом підготовки; здійснювати залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців за заздалегідь створеними планами.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОПП «Управління закладом освіти» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки полягають у підготовці компетентних і конкурентоспроможних фахівців у галузі освіти, педагогіки, менеджменту освіти та управління сучасними системами і процесами національного та регіонального освітнього простору. Цілі ОПП сформульовані чітко та повною мірою відповідають місії та стратегії ЗВО. Вони полягають у сприянні модернізації українського суспільства шляхом підготовки конкурентоздатних фахівців з високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності, що ґрунтуються на кращих вітчизняних традиціях та інтегровані у світову освіту й науку. (Стратегія розвитку БДПУ на період 2018-2021 рр., http://bdpu.org/wpcontent/uploads/2017/05/БДПУ_Стратегія-розвитку_сайт.pdf). Пріоритетом ОПП є інтегрований підхід до підготовки педагогічних працівників в галузі освіти, педагогіки та управління освітою шляхом формування визначеної системи компетентностей для кваліфікованої педагогічної та управлінської діяльності.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Визначення цілей і ПРН ураховує позиції й потреби стейкхолдерів, що підтверджується аналізом опитувань фокус-груп здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців. Так, за ініціативи здобувача М. Оверченка було удосконалено формулювання мети підготовки за ОПП: підготовка фахівців інтегрованих у європейський і світовий освітньо-науковий простір. ОК «Управління закладом» був доповнений темами з управління інформацією, що визначають результат навчання: використовувати сучасні цифрові технології, ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності, у тому числі для реалізації дистанційного та змішаного навчання. За ініціативи випускниці ОПП Н. Данилової запроваджено формування такої компетентності, як здатність здійснювати управлінську діяльність у ринкових умовах, а також посилено в освітньому процесі роль тренінгових технологій. За пропозицією випускника Ю. Білая до програми було запроваджено набуття такої компетентності: здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті. Усі ініціативи здобувачів були обговорені на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування (протокол № 10 від 06.04.2021), у чому експертна група (ЕГ) мала можливість переконатися. Якість підготовки фахівців за ОПП стала предметом обговорення спільних засідань ради міського відділу освіти та кафедри менеджменту та адміністрування 18 червня 2020 р. та 17 травня 2021 р., у яких взяли участь провідні фахівці з управління освітою у м. Бердянськ та Запорізькій області. Усі їхні пропозиції були враховані у визначенні загальних та спеціальних компетентностей та результатів навчання таких ОК: «Менеджмент в освіті», «Управління закладами освіти», «Філософія освіти». За результатами роботи постійно діючого методологічного семінару та науково-дослідного інституту провідництва в освіті (протокол вченої ради БДПУ 9/4.7 від 29.04.2021 р.) на кафедрі менеджменту та адміністрування було запропоновано запровадити в зміст ОК «Управління закладом освіти», «Менеджмент в освіті», «Провідництво в освіті» технології сторителінгу та загальної підготовки керівників-провідників. Робота зі стейкхолдерами проводиться на регулярній основі, про що ЕГ мала можливість переконатися під час зустрічей з ними та зі фотозвіту (<https://bdpu.org.ua/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/steykkholdery/011-osvitni-pedahohichni-nauky/>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Опитування фокус-груп здобувачів, випускників та роботодавців підтверджують, що цілі ОПП та ПРН визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, потреб замовника, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм в рамках спеціальності та галузевого й регіонального контексту. ЗВО здійснює постійний моніторинг ринку праці та ринку освітніх послуг, тому тенденції розвитку спеціальності та потреби замовника такі, як: необхідність оволодіння вміннями створювати освітні проєкти; потреби керівників закладів освіти у здійсненні дорадчої діяльності у сфері освітніх, педагогічних наук, прогнозуванні, моделюванні педагогічної та управлінської діяльності повністю відображені в ОПП, а саме: в ОК «Менеджмент в освіті», «Управління закладами освіти», «Педагогічні теорії та парадигми освітніх систем», «Моделювання професійної діяльності фахівця в галузі освіти». В ОПП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм. Так, було введено вибірково ОК «Кар'єра і соціальний ліфт випускника університету» (з досвіду програми «Педагогіка, Вища школа управління і адміністрації в Ополі»). Зміст ОК «Провідництво в освіті» був доповнений темами із ОК «Лідерство та управління розвитком» (магістерська програма «Корпоративне управління» Шведської школи економіки та бізнесу). Зміст та навчальні матеріали ОК «Управління закладом освіти» побудований на основі найкращих доробків Луганського національного університету ім. Т. Шевченка, Харківської інженерно-педагогічної академії, Уманського державного педагогічного університету ім. П. Тичини, Університету менеджменту освіти, а ОК «Менеджмент в освіті» – Тернопільського національного університету ім. В. Гнатюка, Сумського державного педагогічного університету ім. А. Макаренка, Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського, Харківської інженерно-педагогічної академії, Уманського державного педагогічного університету ім. П. Тичини. Під час формулювання цілей та ПРН в ОПП було враховано галузевий та регіональний контексти, а саме: потребу у керівниках закладів освіти в м. Бердянську та Північному Приазов'ї, зумовленою тенденцією до ротації директорів закладів освіти та їх заступників у межах 20%. Разом з цим, ЕГ наголошує на необхідності більш тісної взаємодії БДПУ із аналогічними зарубіжними ЗВО з метою врахування їхнього досвіду у цій ОПП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Зміст ОПП повною мірою забезпечує досягнення результатів навчання, що визначені чинним Стандартом другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки (<https://mon.gov.ua> > vishcha-osvita > 2021/05/17). Як показує аналіз ОПП та опитування фокус-груп стейкхолдерів, ПРН співвідносяться із компетентностями відповідно до структурно-логічної схеми. Відповідно до Стандарту визначено мету, предметну область, та основний фокус ОПП, інтегральна, а також загальні та спеціальні компетентності; повністю узгоджені ПРН. Цикл освітньо-педагогічних дисциплін складає 60%, управлінських – 40%. Освітні компоненти ОПП утворюють цілісну програму як в галузі освіти і педагогіки (ОК «Філософія освіти», «Методологія науково-педагогічних досліджень», «Педагогічні теорії та парадигми освітніх систем», «Методика викладання у ЗВО», «Моделювання професійної діяльності фахівця»), так і в галузі управління освітою (ОК «Менеджмент в освіті», «Управління закладом освіти», «Провідництво в освіті», а також виробнича практика (Стандартом передбачено не менше 10 кредитів ЄКТС, за ОПП «Управління закладом освіти» – 12 кредитів ЄКТС) та забезпечують досягнення результатів навчання, що визначені чинним Стандартом другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: ОПП забезпечує унікальність підготовки фахівців для вирішення актуальних проблем у галузі освіти, педагогіки та управління освітою; цілі ОПП та ПРН чітко корелюють із сучасними тенденціями розвитку спеціальності та потребами роботодавців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабка сторона: не досить активним є врахування в ОПП досвіду аналогічних програм зарубіжних ЗВО. Рекомендація: активізувати взаємодію із зарубіжними ЗВО задля врахування їхнього досвіду в ОПП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП та практика її реалізації загалом відповідає визначеному критерію. Програма є унікальною в підготовці фахівців у галузі освіти, педагогіки та управління освітою. Цілі та ПРН за ОПП повною мірою відповідають тенденціям розвитку спеціальності та потребам замовника. Проте, певне обмеження функціонування програми здійснює фактор, пов'язаний з необхідністю ширшого врахування досвіду аналогічних зарубіжних ЗВО, у зв'язку з чим необхідно активізувати взаємодію з такими ЗВО. Вищезазначена слабка сторона не є суттєвою і не перешкоджає досягненню заявлених цілей та ПРН. Виходячи з цього, ЕГ оцінює ОПП за критерієм 1 на рівні В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг програми складає 90 кредитів ЄКТС. Це відповідає Закону України «Про вищу освіту» (відповідно до розділу II статті 5 обсяг ОПП підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС). Термін навчання за ОПП становить 1 р. 4 міс., що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження. Обсяг обов'язкових ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених рівнем вищої освіти, складає 66 кредитів ЄКТС. Обсяг, що відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відповідає необхідним вимогам і складає 24 кредити ЄКТС (27%).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП реалізується за навчальним планом для очної та заочної форм навчання. Вона має, в основному, логічну структуру та містить усі необхідні елементи. Аналіз структурно-логічної схеми та опитування фокус-груп НПП і здобувачів підтверджує, що всі ОК, включені до неї, в основному, дозволяють досягти цілей та ПРН. Структурно-логічна схема є моделлю організації освітнього процесу відповідно до мети та основного фокусу ОПП. У першому семестрі передбачено оволодіння компетентностями з освітніх та педагогічних наук. У другому – посилюється зміст управлінських наук в освіті («Управління закладом освіти», «Провідництво в освіті», «Менеджмент в освіті»). Логіка побудови освітнього процесу спрямована на максимальне використання інтегративних ресурсів кожного ОК в його теоретичній та практичній спрямованості. Наприклад, зміст ОК «Моделювання та проектування професійної діяльності фахівця в галузі освіти» логічно пов'язаний з ОК «Управління закладом освіти», «Менеджмент в освіті», «Провідництво в освіті» та виробничою практикою. Завершальним етапом є виробнича практика (12 кредитів ЄКТС) та написання кваліфікаційної роботи. ЕГ позитивно відзначає, що більшість ОК, є авторськими. Для забезпечення викладання усіх ОК використовується актуальна література (підручники, навчальні посібники) авторів, які викладають ці курси в університеті (Венцева Н.О., Крижко В.В., Мороз А.А. та ін.), що сприяє формуванню у здобувачів компетентностей, необхідних для виконання ними професійних завдань. ЕГ особливо відзначає, що мовний матеріал ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням» побудовано на актуальних темах управління закладом освіти, який спрямований на відпрацювання у здобувачів умінь в основних видах мовленнєвої діяльності. Разом з цим, ЕГ звертає увагу на нерівномірність вивчення ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням», яке починається й завершується в 2-му семестрі (один семестр з трьох). Крім цього, аналіз РПНД показав: 1) зміст ОК «Філософія освіти» було б доцільно доповнити темами, які стосуються філософії управління; 2) формулювання мети й завдань окремих ОК (наприклад, «Інноваційні технології в освіті», «Історія менеджменту», «Філософія освіти») не в повній мірі відповідають вимогам компетентнісного підходу до навчання 4) список літератури у РПНД потребує посилення на оригінали творів В.О. Сухомлинського, педагогічні ідеї якого вивчаються за ОПП. Також, враховуючи стрімкий розвиток комп'ютерних технологій, існує потреба у доповненні ОПП освітнім компонентом з цього напрямку.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

У цілому, зміст ОПП відповідає предметній області за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, об'єктом якої є системи освіти, освітні процеси у формальній та неформальній освіті, узагальнений соціально-педагогічний досвід, методики викладання освітніх курсів у ЗВО. Це в повній мірі дозволяє здійснювати підготовку компетентних і конкурентоспроможних фахівців у галузі освіти, педагогіки, менеджменту освіти та управління сучасними системами і процесами національного та регіонального освітнього простору. Аналіз змісту ОПП, а також опитування фокус-груп стейкхолдерів підтверджує, що програма досить вдало поєднує в собі освітню, наукову складові й виробничу практику. Зміст ОПП реалізується в обов'язкових та вибіркових ОК.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Під час зустрічей із різними категоріями стейкхолдерів було з'ясовано, що здобувачі освіти за ОПП мають широкі можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вільного вибору ОК, тем наукових досліджень, курсових та кваліфікаційних робіт. Відповідно до цього, здобувачі формують свої індивідуальні навчальні плани. У ЗВО є чітка процедура забезпечення вибору дисциплін здобувачами, яка прописана у п. 11.4.7. Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OOP_BSPU_2020.pdf). Опитування фокус-груп здобувачів підтвердило її дієвість. Відповідно до процедури, кафедри університету кожного року до 01 листопада подають затверджені переліки дисциплін вільного вибору разом з анотаціями цих дисциплін до навчального відділу, який формує загальний перелік таких дисциплін та подає на узгодження студентській раді БДПУ. Узгоджений перелік розглядає методична рада університету та затверджує вчена рада університету. Затверджений перелік дисциплін вільного вибору оприлюднюється на сайті університету до 01 березня. Також НПП кафедри інформують здобувачів про затверджений перелік дисциплін за вибором усно та на інформаційних стендах. Здобувачі здійснюють вибір навчальних дисциплін шляхом анкетування. Макет анкети розробляють органи студентського самоврядування факультетів. Результати анкетування опрацьовує деканат та вносить до робочих навчальних планів обрані дисципліни вільного вибору. Робочі навчальні плани затверджуються у встановленому порядку до 15 квітня кожного року. Дисципліни вільного вибору є оптимальним для реалізації ОПП. Вони відповідають професійним інтересам здобувачів та розкривають актуальні питання діяльності керівника закладу освіти в сучасних умовах. Процедура вибору тем наукових досліджень, курсових та кваліфікаційних робіт описана у Положенні про випускні кваліфікаційні роботи студентів (магістрантів) (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/Polozhennya-pro-vypusknii-kvalifikatsiyni-roboty-studentiv-mahistrantiv.pdf>). Тематика цих робіт визначається кафедрами. Вона є актуальною, відповідає сучасному розвитку науки, освіти і виробництва. У

ЗВО є можливість вибору здобувачами тем, пов'язаних із їхніми індивідуальними нахилами й інтересами. Тематика випускних робіт може бути логічним продовженням випускної роботи бакалаврського рівня. Під час вибору теми враховується наявність власних наробок за обраною проблемою, можливість отримання й опрацювання відповідного практичного матеріалу. Випускник може запропонувати власну тему дослідження за умов відповідного обґрунтування її доцільності й погодження з керівником. Відповідно до теми роботи студенту (магістранту) видається завдання встановленого зразка, складене керівником і затверджене завідувачем кафедри, із зазначенням терміну завершення роботи. Здобувачі мають можливість змінювати теми робіт і наукових керівників. Відповідне рішення приймається на засіданні кафедри.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Переважає кількість ОК є практико-орієнтованою завдяки вдалому поєднанню традиційних та інноваційних методів їх викладання. Наприклад, ОК «Методологія науково-педагогічних досліджень» формує такі компетентності практичної спрямованості: ЗК2, ЗК 10, СК2, ОК «Менеджмент в освіті»: ЗК3, ЗК 5, ЗК 6, СК2, СК4, СК10, ОК «Моделювання професійної діяльності»: ЗК6, СК5. Таким чином, реалізація цих ОК дозволяє здобувачам набувати компетентностей, необхідних для подальшої роботи за призначенням. Крім того, навчальний план передбачає проходження здобувачами виробничої практики, яка включає в себе практичну роботу на посадах у різних підрозділах освіти. Виробнича практика здійснюється у 2-му та 3-му семестрах навчання відповідно до Програми практики, розробленої на основі Положення про проведення практики студентів БДПУ (<https://cutt.ly/pktQeb7>). ЗВО має угоду про співпрацю з відділом освіти Бердянської міської ради, яка регламентує можливість проходження практики, як у м. Бердянськ (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/10/Uhoda-z-Lypskym.pdf>), так і за місцем проживання здобувачів. Опитування фокус-груп здобувачів за ОПП підтвердило широку можливість проходження ними виробничої практики (приклади: відділ освіти Перещепинської міської ради Новомосковського району Дніпропетровської області (здобувач Пашенко Л.А); Новоекономічний ДНЗ №11 «Сонечко» Покровської районної ради Донецької області (Субботіна М.М.); державний навчальний заклад «Запорізький професійний ліцей залізничного транспорту» (Хижняк Г.О.); комунальний заклад освіти «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 208 комбінованого типу» Дніпропетровської міської ради Дніпропетровської області (Постол Н.М.); комунальний заклад «Кременівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів імені братів Зосіма Нікольської районної ради Донецької області» (Татар В.С.) тощо. У цілому, зміст виробничої практики дає можливість здобувачам досягти ПРН. Разом з цим, ЕГ зауважує на необхідності визначення здобувачам баз виробничої практики ЗВО не за місцем проживання, а – в інших регіонах, що розширило б можливості здобувачів отримати відповідний практичний досвід.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОПП засвідчує, що програма спрямована на набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. Це забезпечує цикл таких ОК: «Менеджмент в освіті», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Педагогічні теорії та парадигми освітніх систем», «Провідництво в освіті», «Управління закладами освіти». Тематика цих ОК безпосередньо формує у здобувачів такі здатності: до міжособистісної взаємодії; діяти соціально відповідально й свідомо; управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності; ефективно використовувати особистісний потенціал креативності в генеруванні педагогічних, управлінських та провідницьких ідей. Ці навички є надзвичайно необхідними для формування майбутнього управлінця в галузі освіти. Опитування фокус-групи здобувачів підтверджує, що в ЗВО застосовуються сучасні активні методи навчання, які сприяють розвитку у здобувачів соціальних навичок. Здобувачі та випускники та НПП висловили абсолютне задоволення тим, як ОПП формує у них соціальні навички (soft skills).

7. Зміст освітньої програми урахував вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Аналіз ОПП та опитування фокус-групи НПП показали, що в програмі враховано вимоги професійного стандарту «Викладачі закладів вищої освіти» (<https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=bfeadobf-eb87-4fec-92c1-7d97fdb18408>), а саме: при формуванні загальних компетентностей – здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ОК «Менеджмент в освіті» та Виробнича практика) та володіння навичками критичного мислення (ОК «Філософія освіти», «Іноземна мова за професійним спрямуванням»; «Провідництво в освіті»; «Моделювання професійної діяльності фахівця в галузі освіти».

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

За результатами опитування фокус-груп здобувачів та НПП було встановлено, що обсяг ОПП та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів. Обсяг завдань на самостійну підготовку є виваженим та дозволяє в повній мірі опрацювати навчальний матеріал. Співвідношення аудиторної і самостійної роботи є збалансованим і дозволяє досягати цілей та ПРН. Планування й реалізація освітнього процесу регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в БДПУ (http://bdpu.org/wpcontent/uploads/2020/03/OOP_BSPU_2020-1.pdf). Опитування фокус-груп здобувачів та НПП підтверджують дотримання усіх норм. ЕГ позитивно відзначає практику активного залучення НПП та використання навчально-матеріальної бази ЗВО під час самостійної роботи здобувачів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою освіти за ОПП не здійснюється. Під час зустрічей з випускниками за ОПП були висловлені побажання впровадити дуальну освіту, з якими ЕГ погодилася. Наразі питання доцільності запровадження дуальної освіти опрацьовується стейкхолдерами.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони: більшість ОК за ОПП є авторськими, матеріал яких знайшов широке використання в освітніх програмах інших ЗВО; ОПП забезпечує досить широкі можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти; процедура вибору навчальних дисциплін та тем наукових досліджень, курсових та кваліфікаційних робіт чітко прописана у внутрішніх керівних документах університету, доводиться до здобувачів та реалізується на практиці; у ході вивчення ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням» використовується актуальний професійно-орієнтований мовний матеріал; ОПП забезпечує належний набір ОК, в ході яких здійснюється розвиток у здобувачів соціальних навичок (soft skills), необхідних для виконання майбутніх професійних завдань. Позитивні практики: у ЗВО є дієва система залучення здобувачів до формування ОК за вибором шляхом їх узгодження зі студентською та методичною радою; у БДПУ впроваджено практику активного залучення НПП та використання навчально-матеріальної бази під час самостійної роботи здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням» дещо нерівномірно розподілений в ході реалізації ОПП (ОК вивчається тільки у 2-му семестрі); зміст ОК «Філософія освіти» потребує доповнення темами з філософії управління; формулювання мети й завдань окремих ОК у РПНД (наприклад, «Інноваційні технології в освіті», «Історія менеджменту», «Філософія освіти») не в повній мірі відповідають вимогам компетентнісного підходу до навчання; у списку літератури в РПНД, яка використовується під час викладання ОК, немає посилань на оригінали творів В.О. Сухомлинського, педагогічні ідеї якого вивчаються за ОПП; враховуючи стрімкий розвиток комп'ютерних технологій, існує потреба у доповненні ОПП освітнім компонентом з цього напрямку; проведення виробничої практики за місцем проживання здобувачів дещо звужує їхні можливості щодо отримання досвіду практичної роботи. Рекомендації: враховуючи специфіку ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням», спланувати його вивчення протягом 1-го та 2-го семестрів навчання, а не тільки 2-го, що давало б здобувачам більше можливостей для оволодіння уміннями у видах мовленнєвої діяльності; розглянути можливість доповнення змісту ОК «Філософія освіти» темами з філософії управління; переглянути формулювання мети та завдань окремих ОК, зокрема «Інноваційні технології в освіті», «Історія менеджменту», «Філософія освіти», на предмет відповідності компетентнісному підходу до навчання, а саме: виключити формулювання про формування у здобувачів знань, а також чітко виділити розвивальну та виховну мету навчання; доповнити список літератури в РПНД посиланнями на оригінали творів В.О. Сухомлинського; доповнити ОПП освітнім компонентом із застосування комп'ютерних технологій у управлінні закладом освіти; запровадити практику призначення здобувачам баз виробничої практики ЗВО не за місцем проживання, а в інших регіонах, що значно розширило б можливості здобувачів отримувати практичний досвід за майбутньою посадою.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура, зміст, наповнення ОПП відповідає сучасним вимогам щодо підготовки фахівців спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. ОПП забезпечує широкі можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, їх соціальних навичок та іншомовних мовленнєвих умінь й навичок. У ході реалізації ОПП впроваджено дієву систему залучення здобувачів до формування ОК за вибором, а також – практику активного залучення НПП та використання навчально-матеріальної бази під час самостійної роботи здобувачів. Разом з цим, такі слабкі сторони програми, як нерівномірність вивчення ОК «Іноземна мова за професійним спрямування»; необхідність доповнення змісту ОК «Філософія освіти» темами з філософії управління; необхідність корегування РПНД окремих ОК; певна обмеженість можливостей здобувачів отримувати практичний досвід в ході виробничої практики; необхідність введення ОК з питань комп'ютерних технологій дещо знижують якість програми. Разом з цим, виявлені під час акредитаційної експертизи слабкі сторони за критерієм 2, не перешкоджають досягненню заявлених цілей та ПРН. Враховуючи викладене вище, ЕГ вважає, що ОПП за критерієм 2 відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

На офіційному веб-сайті БДПУ розміщено всі необхідні документи, які регулюють питання вступу на ОПП (<https://bdpu.org.ua/entry-rules/>). Ознайомившись з «Правилами прийому на здобуття вищої освіти у БДПУ в 2021 р.» (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/Pravyly.pdf>), ЕГ може констатувати, що ці документи є чіткими за своєю структурою, змістовно зрозумілими та доступними. Правилами прийому встановлено порядок подачі абітурієнтами заяв на вступу для навчання на ОПП, умови проходження конкурсу, перелік фахових випробувань, а також джерела фінансування здобуття вищої освіти за цією спеціальністю. Усі важливі дати та умови подані у табличному вигляді, що значно спрощує сприйняття інформації абітурієнтами. Правила прийому не містять жодних дискримінаційних положень й враховують особливості навчання ОПП, відповідають Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту». Аналіз участі вступників у конкурсному відборі показує, що у 2019-2020 н.р. було зараховано на навчання за ОПП 41 особу, у 2020 н.р. – 33 особи, у 2021-2022 н.рр. – 23 здобувачі. У зв'язку з відсутністю першого рівня (бакалаврського) вищої освіти за спеціальністю «Управління закладом освіти» на цю програму вступають здобувачі з інших ОПП. Однією з основних проблем стало запровадження ЗНО з англійської мови. Певною проблемою є різний рівень практичної готовності здобувачів до оволодіння ОПП. Так, 70% вступників мають практичний досвід педагогічної та управлінської діяльності, а інші – лише бакалаврську підготовку за іншими ОПП зі всіх спеціальностей, акредитованих в БДПУ.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ на навчання за ОПП здійснюється за конкурсом, на основі вступного іспиту з іноземної мови та комплексного іспиту за фахом підготовки з урахуванням середнього балу документа про освіту. Правила прийому на ОПП, в цілому, враховують особливості ОПП. Програма комплексного іспиту за фахом підготовки (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/011-Osvitni-pedahohichni-nauky.pdf>) інформативна. Іспит проводиться у вигляді тестування з використанням закритих і відкритих тестових завдань. У програмі належним чином представлені приклади тестових завдань, що дає можливість абітурієнтам ґрунтовно ознайомитися з ними та підготуватися до вступу. Разом з цим, ЕГ відзначає, що у Програмі необхідно більш детально прописати процедуру проходження тестування із зазначенням часу на виконання кожного розділу тесту (субтесту).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО досить детально розроблено нормативну базу, що регулює питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, а саме: «Правила прийому на здобуття вищої освіти у БДПУ в 2021 р.» (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/Pravyly.pdf>); Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ (п. 13.3, https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/OOP_BSPU_2020-1.pdf); Положення про порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти у БДПУ (http://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/proporiadok-ponovlenniaBDPU_2019_sayt.pdf); Положення про академічну мобільність студентів БДПУ (<https://bdpu.org.ua/en/normatyvna-baza-bdpu/position-ofeducationa/academic-mobility/>). За результатами зустрічей встановлено, що практики визнання таких результатів за цією ОПП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час

реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що за ОПП визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в БДПУ (п. 8, http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/OOP_BSPU_2020-1.pdf). Процедура відбувається перед початком семестрового контролю і поширюється лише на обов'язкові компоненти ОПП циклів загальної та професійної підготовки. Документально підтверджено випадки застосування практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (Протокол засідання кафедри менеджменту та адміністрування № 11 від 17.05.2021). Так, участь здобувачів Постол Н., Пашенко Л., Гриньової О., Коврижкіної О. у Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути» (м. Київ 29 квітня 2021 р.) на базі наукової платформи Open Science Laboratory (<https://openscilab.org/ua/konferenczii/suchasni-vikliki-i-aktualni-problemi-nauki-osviti-ta-virobnictva-mizhgaluzevidisputi/2021/04/29/xv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-internet-konferencija-suchasni-vikliki-i-aktualni-probleminauki-osviti-ta-virobnictva-mizhgaluzevi-disputi/>) було зараховано як вивчення змістового модуля ОК «Сучасні освітні та управлінські парадигми». Участь Артеменко Д., Тараненко І. у Міжнародній науково-практичній конференції «Public administration: European development strategies» (Venice, Italy, March 12-13, 2021 - <https://inlnk.ru/84vVV>) зараховано як вивчення змістового модуля в ОК «Теорія провідництва в освіті». Разом з цим, ЕГ відзначає за необхідне посилити заходи університету щодо популяризації неформальної освіти здобувачів за програмою, зокрема шляхом проходження ними дистанційних курсів та вебінарів.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: ЗВО забезпечує відкритий та легкий доступ на веб-сайті до усіх необхідних документів, що регулюють процес вступу на ОПП, які відзначаються чіткістю та лаконічністю викладення інформації про зміст вступних випробувань та порядок оцінювання їх результатів. Позитивна практика: у рамках вступних фахових випробувань за ОПП запроваджено процедуру тестування, яка дає можливість об'єктивно визначати рівень фахової компетентності кандидатів на навчання за програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: у програмі комплексного іспиту за фахом підготовки, яка використовується в ході вступних фахових випробувань, не чітко описано процедуру складання іспиту шляхом тестування; здобувачі за ОПП недостатньо активно залучені до неформальної освіти; Рекомендації: у програмі комплексного іспиту за фахом підготовки необхідно більш детально прописати процедуру проходження тестування абітурієнтами із зазначенням часу на виконання кожного розділу тесту (субтесту); популяризувати серед здобувачів за ОПП неформальну освіту, зокрема дистанційні курси та вебінари.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За результатами роботи ЕГ не виявила недоліків за критерієм 3. Наявність усіх необхідних документів, які регулюють процес вступу на ОПП, а також позитивна практика використання тестової методики в ході фахових вступних випробувань дає змогу говорити про те, що ЗВО створює сприятливі умови для навчання здобувачів вищої освіти за ОПП. Разом з цим, такі слабкі сторони ОПП, як нечітка процедура складання вступного іспиту з фахової підготовки, а також не в повній мірі використана можливість залучення здобувачів до неформальної освіти, дещо знижують ефективність реалізації самої програми. Вище викладені слабкі сторони програми не є істотними та можуть бути усунені в короткі терміни. Враховуючи усі сильні та незначні слабкі сторони у контексті критерію 3, ЕГ дійшла висновку, що ОПП відповідає рівню В за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання та принцип академічної свободи реалізуються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ (https://bdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2021/01/OOP_BSPU__2020.pdf). В освітньому процесі використовуються студентоцентрировані методи: активні (метод проєктів, моделювання проблемних ситуацій, проведення «круглих столів», орієнтовані на особистість здобувача, на його активну участь у саморозвитку, формування професійних компетентностей, творче рішення конкретних проблем); інтерактивні (робота в малих групах, ділові ігри, що орієнтовані на більш широку взаємодію здобувачів не тільки з викладачем, але й один з одним). Означені форми та методи освітньої діяльності узгоджені зі здобувачами та забезпечують досягнення цілей та ПРН шляхом орієнтації на студентоцентрировану траєкторію й врахуванням особистісних характеристик та запитів здобувачів. Так, наприклад, в ОК «Менеджмент в освіті» активно використовуються рольові ігри «Ситуації управлінської ентропії», «Практика негативної установки в управлінні», які сприяють практичному набуттю визначених управлінських компетентностей (<http://surl.li/achru>). Аудиторії технічно обладнані для проведення онлайн навчання. Рівень задоволеності здобувачів освітнім процесом за ОПП вивчається шляхом проведення опитувань, анкетувань. Результати опитувань свідчать, що форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрированого підходу та принципам академічної свободи (<https://bdpu.org.ua/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/elearning-kaf-pedagogies-higher-school/rezultaty-anketuvannia-foto/>). Здобувачі підтвердили під час зустрічі, що онлайн заняття вважають ефективними. Здобувачі є членами вчених рад гуманітарно-економічного факультету, університету та методичної ради. Вони активно впливають на перегляд ОПП, мають можливість вільного вибору дисциплін, можуть вільно обирати тематику для власних досліджень та кваліфікаційних робіт, наукового керівника у рамках цього дослідження, форми роботи з керівником (очно, дистанційно тощо), формувати індивідуальні завдання на виконання кваліфікаційної роботи. Таким чином, форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОПП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрированого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК доступна у силабусах (<http://surl.li/achru>) та на освітній платформі MOODLE (<http://edu.bdpu.org/>). НПП ознайомлюють здобувачів в з цієї інформацією на першому занятті із дисципліни. Для підвищення якості освіти, якості організації освітнього процесу й рівня викладання проводиться анкетування («Викладач очима студента» (<https://cutt.ly/XQZsv6P>); «Дисципліна очима студента» (<https://cutt.ly/DQZszMG>); «Якість освітнього процесу в університеті» (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/Anketa-vypusknika-mahistratura-16.12.2020-27.01.2021.pdf>); Анкета випускника БДПУ (<https://bdpu.org.ua/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/elearning-kaf-pedagogies-higher-school/rezultaty-anketuvannia-foto/>). Під час зустрічей зі здобувачами та представниками студентського самоврядування з'ясовано, що інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК є для них зрозумілою і доступною.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

З напрямками наукових досліджень та публікаціями НПП можна ознайомитись на сайті кафедри менеджменту та адміністрування (<https://bdpu.org.ua/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/>). Щороку здобувачі беруть участь у наукових конференціях, в т.ч. міжнародних (<https://inlnk.ru/84vOV>; <https://inlnk.ru/RjB4g>). Результати досліджень, що використовуються у кваліфікаційних роботах, публікуються у різних виданнях, зокрема у «Збірнику тез наукових доповідей студентів БДПУ» (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/05/Pryrodnychi-nauky-2020.pdf>). Дослідницькі методи є обов'язковими в освітньому процесі при рефлексії власної освітньо-педагогічної чи управлінської діяльності, роботи над кваліфікаційними роботами, участі у конкурсах та підготовці матеріалів до публікацій у наукових виданнях. Наприклад, здобувачка Є. Фінченко опублікувала результати дослідження на тему: «Стратегії менеджменту Z-покоління». (Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief M.A. Zhurba December # 49, 2020. 261 p.). Здобувачі Н. Постол та Л. Пащенко опублікували тези доповідей Міжнародної науково-методичної конференції «Актуальні проблеми освітньо-виховного процесу в умовах карантинних обмежень та дистанційного навчання» на тему: «Управління педагогічним колективом закладу освіти з позиції організаційного та консультативного підходів». Здобувачка О. Гриньова опублікувала тези доповіді XV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути» на тему: «Використання хмарних технологій в процесі управління закладом освіти в умовах пандемії» (<https://inlnk.ru/RjB4g>). НПП постійно підвищують свій науковий рівень: захист докторських дисертацій Шумілова І.Ф. «Теоретичні і методичні основи формування загальнокультурної компетентності майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей»; Венцева Н.О. «Розвиток вищої історичної педагогічної освіти України в першій половині XX століття» (2017); Немченко С.Г. «Теоретичні і методичні засади підготовки керівника загальноосвітнього навчального закладу до рефлексивного управління у педагогічних університетах» (2021); підготовка до захисту докторської дисертації (Старокожко О.М. «Становлення та розвиток поліпарадигмального підходу управління освітою України кінець XIX початок XX ст.»). 30 вересня 2021 р. у разовій спеціалізованій вченій раді ДФ 18.092.002 БДПУ відбувся захист дисертації на здобуття ступеня доктора філософії (PhD) зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки Лисакова С. В. (науковий керівник – Крижко В. В., к. пед. н., професор, завідувач кафедри менеджменту та адміністрування) (<https://bdpu.org.ua/svr/razova-spetsializovana->

vchena-rada-df-18-092-002/). В університеті є наукова школа професора В.В. Крижка (<https://dspace.bdpu.org/handle/123456789/4216>). Таким чином, університет забезпечує поєднання навчання й досліджень під час реалізації ОПП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП оновлюють зміст освіти на основі власних наукових досягнень, закордонного досвіду, нових нормативних навчально-методичних положень, нових методик та технологій у галузі освіти. Механізм оновлення змісту освіти регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в БДПУ (<http://bdpu.org/publicinformation/organization-education/>). До списку рекомендованої літератури внесено наукові праці НПП Крижка В.В., Венцевої Н.О., Немченко С.Г., Старокожко О.М. (<http://surl.li/achru>). До списку рекомендованих джерел (базового) включено підручники 2017-2020 рр., однак недостатньо представлені джерела іноземними мовами. Під час зустрічей з'ясовано, що оновлення ОПП відбувається за ініціативи учасників освітнього процесу та зовнішніх стейкхолдерів. Директор Бердянської спеціалізованої школи № 16 В. Греб вніс пропозицію увести навчальну дисципліну за вибором «Кар'єра та соціальний ліфт випускника»; директор гімназії № 2 м. Бердянська Н. Данилова – «Інноваційні технології в освіті» (<https://bdpu.org.ua/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/steykkholdery/011-osvitni-pedahohichni-nauky/>). Трансформовано сучасну ОК «Педагогічні теорії та парадигми освітніх систем». Запроваджено новий ОК «Моделювання професійної діяльності фахівця галузі освіти», «Методика викладання у ЗВО». До змісту визначених ОК включено аналіз відрефлексованих освітніх практик управління закладами освіти: гімназії № 2 м. Бердянська (Н. Данилова), Бердянської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 16 з поглибленим вивченням іноземних мов Бердянської міської ради Запорізької області. (В. Греб), Центру дитячої та юнацької творчості м. Бердянська (О. Балабан), відділу освіти Осипенківської ОТГ.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності університету передбачена Стратегією розвитку БДПУ (<https://goo.su/7mqq>). Під час зустрічей з'ясовано, що усі учасники освітнього процесу беруть участь у міжнародних наукових подіях. Здобувачі та НПП беруть активну участь у міжнародних науково-практичних конференціях: (6 квітня 2021 р. на платформі Google Meet «Актуальні проблеми освітньо-виховного процесу в умовах карантинних обмежень та дистанційного навчання»; 29 квітня 2021 р. на базі наукової платформи Open Science «Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути»). Результатом є публікація у співавторстві у міжнародному виданні: Старокожко О., Фінченко Є. Стратегії менеджменту Z – покоління (<https://inlnk.ru/YAZVo>). Здобувач другого рівня вищої освіти ОПП «Управління закладом освіти», спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки, М. Оверченко бере участь у проєкті «Навчай для України». Це організація, яка працює над тим, щоб кожна дитина в Україні могла реалізувати власний потенціал, незалежно від місця народження чи проживання. Глобальний рух «Навчай для України» – партнер в глобальній мережі Teach For All, яка об'єднує понад 60 країн, 20 000 учасників та понад 65 000 випускників програм. НПП брали участь у закордонних стажуваннях та використали цей досвід для розроблення своїх навчальних дисциплін. Разом з цим, ЕГ вважає, що ЗВО має активізувати спільні наукові та науково-методичні публікації із колегами зарубіжних ЗВО. Крім того, на веб-сайті БДПУ представлена інформація про співпрацю із ЗВО, яка не є актуальною.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК є у вільному доступі на сайті університету та доводиться до відома здобувачів НПП; високий рівень поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП (міжнародні конференції, публікації результатів наукових досліджень у закордонних наукових виданнях, участь у проєктах); НПП беруть активну участь у наукових публікаціях у журналах, які індексуються у міжнародних наукометричних базах (у т. ч. Scopus й Web of Science); у ЗВО активно використовується платформа MOODLE для дистанційного навчання, що створює широкі можливості повноцінного навчання у разі введення карантинних обмежень. Позитивна практика: у ході реалізації ОПП використовуються здобутки наукової школи Крижка В.В.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: у списку рекомендованих джерел до ОК недостатньо представлені джерела іноземною мовою; ЗВО неактивно використовує можливість публікацій спільних наукових і науково-методичних праць із колегами зарубіжних ЗВО; на веб-сайті БДПУ представлена інформація про співпрацю із ЗВО, яка не є актуальною;

Рекомендації: доповнити список рекомендованих джерел до ОК джерелами іноземною мовою; розглянути можливість публікацій спільних наукових і науково-методичних праць із колегами зарубіжних ЗВО; прибрати з веб-сайту закладу інформацію про співпрацю із ЗВО, яка не є актуальною на цей час.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

У цілому, навчання і викладання за ОПП здійснюється на належному рівні, що дозволяє досягати заявлених програмних цілей та результатів навчання. ОПП забезпечує оптимальне поєднання традиційних та сучасних інтерактивних форм і методів навчання, що відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. НПП забезпечують поєднання навчання і досліджень під час реалізації, оновлюють зміст освіти на основі своїх наукових досягнень, досвіду участі у міжнародних заходах і сучасних практик у галузі освіти. Позитивною практикою є наявність наукової школи Крижка В.В. Разом із цим, ОПП не позбавлена слабких сторін. Наявність іншомовних джерел у списку рекомендованої літератури та спільні іншомовні публікації із колегами зарубіжних ЗВО розширили б обізнаність у галузі управління у міжнародному вимірі. Зважаючи на вище наведені факти, ЕГ оцінює відповідність ОПП критерію 4 за рівнем В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів реалізуються відповідно до документів, зазначених у відомостях про самооцінювання. Всі вони є у відкритому доступі за вказаними посиланнями. Чіткість, зрозумілість критеріїв оцінювання ОК регулюється положенням Про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у БДПУ (https://bdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2021/01/Kryterii_ocin_2020.pdf). Ця інформація зафіксована у РПНД та силабусах кожного ОК та є у постійному відкритому доступі в системі MOODLE (<http://edu.bdpu.org/>). Крім того кожен викладач на першому занятті пояснює критерії та систему оцінювання ОК. Під час зустрічей зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що НПП ознайомлюють їх із формами контрольних заходів та критеріями оцінювання на початку вивчення дисципліни. Здобувачі зазначили, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання є для них чітким й зрозумілими. Непорозуміння щодо оцінювання не виникало. Представники здобувачів входять до вченої ради університету (<https://bdpu.org.ua/vchena-rada/position-of-vr/>), ради гуманітарно-економічного факультету та методичної ради (<https://bdpu.org.ua/metodychnarada/composition-mr/>), беруть участь в обговоренні питань, що виникають стосовно критеріїв оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів відповідають Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційні роботи здобувачів проходять перевірку на академічний плагіат у системі виявлення текстових збігів «Strike Plagiarism». Кваліфікаційна робота перевіряється безкоштовно на плагіат випусковою кафедрою та оприлюднюється на офіційному сайті університету, факультету, або у репозитарії (зміст, вступ, висновки) (п. 3.4.3 Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/Kryterii_ocin_2020.pdf)).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів регламентуються положеннями Про організацію освітнього процесу в БДПУ (<http://bdpu.org/public-information/organization-education/>) та Про порядок створення та організацію роботи

екзаменаційної комісії у Бердянському державному педагогічному університеті (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/pro-poryadok-stvorenniya-ta-orhanizatsiyu-roboty-Ekzamenatsiyanoi-komisiyi.pdf>). Дана інформація розміщена у відкритому доступі на сайті університету та доводиться до відома здобувачів й НПП. Під час зустрічі зі здобувачами та представниками студентського самоврядування з'ясовано, що освітня платформа MOODLE забезпечує прозорість та відкритість процедури оцінювання під час проведення контрольних заходів. Здобувачі обізнані із правилами проведення контрольних заходів, порядком оскарження результатів контрольних заходів і регулювання конфліктів, але випадків оскарження результатів не було. Оцінювання відбувається за 100-бальною шкалою: 90 – 100 балів – відмінно – відмінне виконання з незначними помилками; 75 – 89 балів – добре – вище середніх стандартів, але з деякими помилками; 65 – 74 бали – добре – в цілому змістовна робота зі значними помилками; 58 – 64 бали – задовільно – чітко, але зі значними недоліками; 50 – 57 балів – задовільно – виконання відповідає мінімальним критеріям; менше 50 балів – незадовільно. Оцінки захисту випускної кваліфікаційної роботи виставляє кожен член комісії. Підсумкова оцінка визначається як середня із позитивних оцінок. При визначенні оцінки випускної кваліфікаційної роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки здобувачів. Разом з цим, в умовах дистанційного навчання виникає потреба удосконалити процедуру проведення контрольних заходів через відсутність контролю офлайн.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності є обов'язковими для всіх учасників освітнього процесу під час реалізації ОПП. Рішенням вченої ради БДПУ від 24 вересня 2020 р. № 2/5.14 було прийнято Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/10/perevirka_Plahiat1.pdf), яке передбачає ознайомлення здобувачів із індивідуальною відповідальністю за порушення академічної доброчесності. Для перевірки монографій, посібників, статей, дисертацій, кваліфікаційних та курсових робіт на наявність плагіату використовується платформа «Strike Plagiarism». Перевірка на наявність текстових збігів та плагіату цих документів для здобувачів та викладачів є безкоштовною. З метою формування культури якості освіти та академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу, викладачі кафедри разом із науковим відділом, деканатом гуманітарно-економічного факультету, студентською радою факультету та бібліотекою регулярно проводять заходи зі здобувачами щодо популяризації та утвердження академічної доброчесності (<https://bdpu.org.ua/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/>). Учасники освітнього процесу беруть участь у вебінарах «Що потрібно, аби Центр забезпечення якості освіти працював», які проводяться від імені Американської Ради з міжнародної освіти, що адмініструють проект «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти». Здобувачі ОПП регулярно беруть участь в анкетуванні щодо академічної доброчесності, за результатами якого (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/09/Rezultaty-opytuvannia-Akademichna-dobrochesnist-15.03-21.03.2021.pdf>) 100% респондентів опитування знайомі з поняттями «академічна доброчесність», «плагіат», поінформовані про можливі наслідки порушення академічної доброчесності, а 93,8% ознайомлені з нормативними документами, програмним забезпеченням та дотримуються вимог академічної доброчесності. Під час зустрічі зі здобувачами освіти та представниками студентського самоврядування ЕГ з'ясувала, що здобувачі обізнані щодо питань академічної доброчесності, принципів академічної доброчесності та розуміють важливість відповідних процедур. Університет популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Рівень сформованості культури академічної доброчесності у здобувачів та НПП можна схарактеризувати як достатній. В БДПУ відбувається постійне інформування НПП та здобувачів щодо неприпустимості порушення академічної доброчесності, плагіату та проводяться спільні заходи гуманітарно-економічного факультету, кафедри менеджменту та адміністрування, студентської ради і бібліотеки тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: БДПУ регулярно проводить зі здобувачами та НПП заходи щодо популяризації та утвердження академічної доброчесності; у ЗВО здійснюються регулярні опитування з метою з'ясування ставлення до явища академічного плагіату, ініціатив з протидії йому, визначення загального рівня академічної доброчесності за кожною ОПП; у ЗВО регулярно та безкоштовно здійснюється перевірка наукових робіт здобувачів на наявність плагіату. Позитивна практика: активна залученість здобувачів до вчених рад університету, гуманітарно-економічного факультету та до методичної ради.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабка сторона: процедура здійснення контрольних заходів під час дистанційного навчання потребує удосконалення. Рекомендація: враховуючи можливість введення карантинних обмежень необхідно запровадити

чітку процедуру реалізації контрольних заходів в умовах дистанційного навчання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Усі учасники освітнього процесу беруть участь у заходах щодо популяризації та утвердження академічної доброчесності. Здобувачі ознайомлені із процедурами врегулювання конфлікту інтересів, порядком оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Результатом проведення заходів зі здобувачами щодо популяризації та утвердження академічної доброчесності є відсутність порушень академічної доброчесності. Позитивним є залучення здобувачів до рад університету, гуманітарно-економічного факультету та до методичної ради. Разом із цим, необхідність вдосконалення процедури реалізації контрольних заходів в умовах дистанційного навчання стала вирішальною при визначенні слабких сторін за критерієм. ЕГ оцінює відповідність ОПП критерію 5 на рівень В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Проаналізувавши зведену інформацію про НПП, подану у відомостях про самооцінювання, слід зазначити, що викладачі, задіяні у реалізації ОПП, мають необхідний досвід роботи, наукові ступені й вчені звання за спеціальністю, досвід та здобутки у навчальній, методичній, організаційній роботі та науковій діяльності (беруть активну участь у вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, є авторами статей, включених до міжнародних наукометричних баз даних у т. ч. Scopus тощо). Викладачі кафедри В.В. Крижко, О.М. Старокожко, Н.О. Венцева здійснюють науково-педагогічні дослідження проблем управління освітою. Вони є авторами колективних монографій, навчальних посібників та підручників за тематикою ОК. Професор Крижко В.В. має стаж роботи на керівних посадах в закладах освіти – 45 років, викладає ОК «Менеджмент в освіті», «Управління закладом освіти». Доцент Венцева Н.О. має стаж науково-педагогічної роботи 20 років, захистила докторську дисертацію «Розвиток вищої педагогічної історичної освіти в Україні в I-й пол. XX ст.» зі спеціальності 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки», викладає ОК «Методика викладання в ЗВО» та «Методологія науково-педагогічних досліджень». Під час зустрічі із НПП з'ясовано, що вони орієнтовані на досягнення визначених ОПП цілей та ПРН. Закордонні стажування підвищують ефективність викладання та розширюють можливості для міжнародної співпраці. Сертифікат про підвищення кваліфікації у Польській школі технології має І. Шумілова, публікації у зарубіжних журналах, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science мають В. Крижко, О. Старокожко, І. Шумілова (Starokozhko O. N., Kryzhko V.V., Zhygyr V. I. The transversal character of polyparadigmatic educational space // Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu, 2020, № 3, P.191-197 (<https://doi.org/10.33271/nvngu/2020-3/191>)). Зустріч ЕГ зі здобувачами засвідчила їхню задоволеність методами навчання, рівнем викладання та ставленням НПП до здобувачів. Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОПП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та ПРН.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів ОПП регулюється Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів в Бердянському державному педагогічному університеті (<http://bdpu.org/position-of-education/teaching-staff/>). Під час відкритої зустрічі з представниками структурних підрозділів зі слів керівника відділу міжнародного співробітництва І. Лимана та начальника відділу кадрів М. Вруцької було встановлено, що процедура конкурсного добору викладачів є прозорою і дає можливість забезпечити потрібний рівень професіоналізму для успішної реалізації ОПП. Перед обранням на вченій раді університету або факультету на кафедрі відбувається ретельний розгляд відповідності кваліфікації претендента посаді та відповідній дисципліні ОПП (перевірка поданих документів, можливе проведення пробних лекцій, контрольних занять, обговорення кандидатури на кафедрі, таємне голосування). Позитивним є стабільність складу кафедри. Вакансій на цей час на кафедрі немає.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Комітет роботодавців складається із представників шкіл Бердянська, завідувача відділу освіти Бердянської міської ради, Центру дитячо-юнацької творчості міста Бердянська. На зустрічі із ЕГ, представники роботодавців засвідчили, що беруть активну участь в організації та реалізації освітнього процесу. Вони вносять пропозиції щодо поліпшення ОПП, надають можливість проходити практику та працевлаштовують випускників програми. О.Балабан під час онлайн-зустрічі підкреслив важливість формату стажувань здобувачів, які дозволяють поєднати набуття практичних навичок та в результаті працевлаштування. Під час зустрічі із випускниками ЕГ переконалася, що є успішні керівники державних та приватних закладів в інших містах України (Дніпро, Черкаси та ін.). Включення до складу комітету роботодавців із інших міст додало б нові можливості для проходження практики та працевлаштування.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час зустрічей із роботодавцями та здобувачами освіти підтверджено інформацію про залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Здобувачі відзначили, що такі заняття мотивують їх до навчання та розширюють перспективи працевлаштування. Директор авторської школи, кандидат педагогічних наук М. Гузик залучався до розкриття здобувачам за ОПП проблематики управлінських технологій мотивації успішного навчання в контексті ОК «Провідництво в освіті». Доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти Української інженерно-педагогічної академії Г. Єльнікова проводить індивідуальні консультації зі здобувачами ОПП на тему: «Теорія адаптивного управління закладом освіти». Здобувачі зазначили, що такі заняття сприяли розвитку інтересу до соціологічних досліджень (Є. Фінченко); інноваційної діяльності в закладі освіти (О. Коврижкіна), технологій та процедур експертної діяльності в управлінні освітою тощо (М. Оверченко). Разом із цим, для більш ефективної реалізації ОПП процедура залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців потребує упорядкування, зокрема, шляхом створення планів такого залучення.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Університет сприяє професійному розвитку викладачів. Нормативні аспекти прописані в документах, які вказані у відомостях про самооцінювання. У Стратегії розвитку БДПУ на період 2018-2021 роки (<https://cutt.ly/7j4U8Ec>) визначена стратегічна мета – створення належних умов для професійного вдосконалення та самовдосконалення всіх працівників університету та створення кадрового резерву університету. Завдання стратегічного напрямку є удосконалення системи підвищення кваліфікації та перепідготовки НПП та педагогічних працівників університету за інноваційними напрямками організації освітнього процесу та наукової діяльності. У ЗВО створено Центр викладацької майстерності задля сприяння професійному розвитку та вдосконаленню викладацької майстерності НПП відповідно до державної політики у галузі вищої освіти й підтримки забезпечення якості освітнього процесу у вищій школі. Так, НПП кафедри менеджменту та адміністрування проходили стажування у вітчизняних (В. Крижко, С. Немченко, І. Шумілова) та іноземних ЗВО (Н. Венцева, І. Шумілова), згідно із представленими сертифікатами. В ході підвищення кваліфікації викладачі кафедри встановлюють нові наукові контакти з колегами інших педагогічних університетів, визначаються з актуальністю реальних проблем педагогічної науки та управління освітою. Так, В.В.Крижко після підвищення кваліфікації сконцентрував зусилля на дослідженні ідеї провідництва в освіті та необхідності створення науково-дослідного інституту провідництва в освіті. Н. Венцева у своїй педагогічній практиці активізувала використання методів кейсів та дискусій в ОК «Методика викладання у ЗВО», О. Старокожко за результатами підвищення кваліфікації досліджує тематику маловизначеності викликів та ризиків в управлінні національною освітою та розробила проєкт дисципліни вільного вибору «Ризики та виклики в освіті». Задля сприяння професійному розвитку НПП Центр викладацької майстерності БДПУ проводить підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників за програмою «ARS DOCENDI». Доценти: О.Старокожко, Н.Венцева за кошти університету пройшли та отримали сертифікати за цією програмою.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Університет стимулює розвиток викладацької майстерності відповідно до Положень про винагороду за сумлінну працю та про преміювання працівників за особливі внески в розвиток університету (<https://cutt.ly/iQZcpEu>; <https://cutt.ly/2QZxuif>). У цих положеннях визначено порядок преміювання за виконання особливо важливої для університету роботи, за високі досягнення в праці, запровадження нових проєктів, захист дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата педагогічних наук. Під час зустрічі із НПП з'ясовано, що вони отримують премії та грамоти за плідну наукову та викладацьку роботу: В. Крижко (Наказ № 211/Обк від 21.12.2020, Наказ № 202/Обк к від 25.05.2021), О.Старокожко (Наказ №211/Обк від 21.12.2020, Наказ № 92/Обк к від 20.05.21), Н.Венцева (Наказ № 92/Обк к від 20.05.21). Н. Венцева також отримала нагрудний знак МОН України «За наукові та освітні досягнення». О. Старокожко нагороджена грамотою Міністерства освіти і науки України за багаторічну сумлінну працю та особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та плідну науково-педагогічну діяльність (2020 р.). Разом з цим, ЗВО необхідно активізувати матеріальне стимулювання викладачів щодо розвитку їхньої викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: високий рівень професійної та наукової кваліфікації НПП, задіяних у реалізації ОПП, повністю забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН; процедура конкурсного добору НПП для забезпечення ОПП є прозорою, об'єктивною та врегульованою відповідними документами; Позитивна практика: у ЗВО створено Центр викладацької майстерності з метою сприяння професійному розвитку та вдосконаленню викладацької майстерності НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

процедура залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців потребує упорядкування; до складу комітету роботодавців входять, в основному, місцеві керівники закладів освіти; потребує активізації матеріальне стимулювання викладачів щодо розвитку їхньої викладацької майстерності; Рекомендації: упорядкувати процедуру залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців шляхом розробки відповідних планів; розглянути можливість включення до складу комітету роботодавців керівників закладів освіти з інших міст та регіонів; активізувати матеріальне стимулювання викладачів щодо розвитку їхньої викладацької майстерності.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Враховуючи наведені сильні сторони та позитивні практики (високий рівень професійної та наукової кваліфікації НПП; прозора, об'єктивна та врегульована відповідними документами процедура конкурсного добору викладачів; сприяння ЗВО професійному розвитку та вдосконаленню викладацької майстерності НПП), та виявлені слабкі сторони (необхідність покращення процедури залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців; необхідність розширення складу комітету роботодавців за рахунок керівників закладів освіти з інших міст та регіонів; необхідність активізації матеріального стимулювання викладачів щодо розвитку їхньої викладацької майстерності) можна стверджувати, що ОПП, в цілому, відповідає визначеному критерію. Визначені слабкі сторони носять рекомендаційний характер, проте, враховуючи їх, ЕГ оцінює ОП за критерієм 6 на рівень В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час ознайомлення з матеріальною базою університету ЕГ було встановлено, що фінансові та матеріально-технічні ресурси БДПУ охоплюють 8 корпусів, 2 спортивні зали, 2 гуртожитки, бібліотеки, музей історії БДПУ, їдальню, фонд рідкісної та цінної книги, лінгафонні кабінети, велосипедну парковку та ін. Навчальні аудиторії забезпечені проєкторами, мультимедійними засобами. Працюють лабораторія підтримки дистанційного навчання, медіацентр (для перевірки робіт на плагіат), компетентнісний центр інклюзивної освіти, психолого-консультаційна лабораторія. Здобувачі та викладачі користуються бібліотекою, репозитарієм. Бібліотека забезпечує доступ до наукової, навчальної, методичної літератури, до науково-метричних баз даних Web of Science та Scopus, що підтвердили під час зустрічей у відео-форматі здобувачі та НПП (зустрічі 3 та 4). Навчально-методичне забезпечення ОК розміщене на платформі MOODLE, є доступним для зареєстрованих користувачів та забезпечує реалізацію визначених цілей та ПРН, що підтвердили НПП й здобувачі. Результати анкетування магістрантів за ОПП дають підстави вважати, що здобувачі в цілому задоволені умовами освітнього процесу (76% задоволені навчанням у БДПУ повністю, а 24% – скоріше так, ніж ні). Ознайомлення з навчально-матеріальною базою у форматі відео-зустрічі дозволяє дійти висновку, що навчально-матеріальне забезпечення реалізації ОПП дозволяє досягати визначених цілей та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безкоштовний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У процесі ознайомлення з матеріальним забезпеченням у форматі відео-конференції продемонстровано, що всі аудиторії забезпечені сучасним обладнанням та спеціалізованим програмним забезпеченням. Здобувачам та викладачам надано безкоштовний доступ до Wi-Fi, доступ до використання комп'ютерної техніки. За грантові кошти (Проект USAID) створена лабораторія дистанційного навчання, яка успішно функціонує та дозволяє викладачам не лише проводити заняття, а й створювати інформаційні продукти для власних занять (відеолекції, відеофрагменти); заняття з іноземної мови проходять в лінгфонному кабінеті. На цей час у ЗВО проходить дистанційне навчання. Викладачі використовують для проведення занять інтернет та платформи ZOOM, MOODLE, Google Classroom, Viber (під час відеозустрічі цю інформацію надали НПП О. Старокожко та Н. Венцева). У процесі відеозустрічей здобувачі та випускники підтвердили, що всі аудиторії ефективно функціонують. Здобувачі та НПП зазначали, що мають безкоштовний доступ до бібліотеки (<https://library.bdpu.org/>), репозитарію (<https://dspace.bdpu.org/>), сервісу MOODLE (<https://edu.bdpu.org/course/index.php?categoryid=22>). ОК забезпечені силабусами, науково-методичним забезпеченням. Регулярно проводяться опитування, зокрема щодо дистанційного навчання у БДПУ, де здобувачі ОПП позитивно оцінюють рівень організації дистанційного навчання (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/09/Vykorystannia-dystantsiynoho-navchannia-10.11-20.11.2020-r..pdf>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Огляд матеріально-технічної бази та результати відеозустрічей зі здобувачами засвідчують, що освітнє середовище, створене у БДПУ, є безпечним для їх життя і здоров'я. У ЗВО діють Статут БДПУ (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/Statut.pdf>) та Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/OOP_BSPU_2020.pdf), де регламентовані умови навчання здобувачів. Анкетування, які проводяться у БДПУ (наприклад, «Мотивація навчання», «Використання дистанційного навчання», «Дисципліна очима студента») дають можливість виявити потреби та інтереси здобувачів освіти. Для випускників також розроблене анкетування, яке виявляє їх потреби, але покликання на сторінці кафедри менеджменту та адміністрування відсутнє. Аудиторії та спеціалізовані кабінети/лабораторії, які використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарно-гігієнічним нормам. Для здобувачів з особливими потребами облаштовані санвузли. На момент акредитаційної експертизи у БДПУ відбувається дистанційне навчання з метою запобігання загроз для здоров'я здобувачів та НПП у зв'язку з пандемією COVID-19. Здобувачі задоволені зонами відпочинку, створеними на території університету. Результати бесіди зі здобувачами та випускниками (зустрічі з та 8) підтверджують, що вони вважають освітнє середовище університету безпечним та таким, що відповідає їх потребам та освітнім інтересам.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час відеозустрічей зі здобувачами ЕГ засвідчено, що освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка надається на належному рівні. Освітня підтримка реалізується через взаємодію з викладачами (безпосередньо або за допомогою Viber, пошти, телефону та ін.), доступ до навчально-методичних матеріалів на платформі MOODLE та на сайті університету. Інформаційна підтримка реалізована за допомогою інформації на сайті (всі необхідні нормативні документи, розклад, новини), здобувачі та випускники (Н. Буренко, Л. Пашенко, В. Заботкіна та ін.) під час відеозустрічей підтвердили наявність постійної консультативної підтримки викладачів. М. Оверченко засвідчив ефективність діяльності психологічної служби (проведення кіновечорів та тренінгів, участі в яких брали здобувачі даної ОПП). Під час зустрічі з представниками самоврядування Д. Піперков засвідчив, що підтримку здобувачам надає профспілковий комітет. Здобувачі та члени самоврядування засвідчили дієвість та ефективність анкетувань, які дозволяють виявити потреби здобувачів та оптимізувати освітній процес відповідно до інтересів студентства.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За ОПП здобувачів з особливими освітніми потребами немає, однак у ЗВО створені умови для їх навчання (пандуси, санвузли для маломобільних категорій осіб). Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/OOP_BSPU_2020.pdf) університет гарантує забезпечення рівності й доступу до ОПП тих груп осіб, які потребують особливої підтримки для реалізації свого освітнього потенціалу. У БДПУ діє Компетентнісний центр інклюзивної освіти, метою якого є допомога закладам освіти у запровадженні інклюзивної освіти.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедура вирішення конфліктних ситуацій в БДПУ регламентована Положенням про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією у БДПУ, Положенням про академічну доброчесність у БДПУ, Антикорупційною програмою БДПУ. Студентське самоврядування вважає ефективним важелем впливу на ОПП та освітній процес анкетування, що підтверджено під час відеозустрічей з фокус-групами. Члени студентського самоврядування реалізували ініціативу «Black Book», де кожен бажаючий може вказати на недоліки або аспекти, які потребують покращення в роботі викладачів або повідомити про проблему. У процесі відео-зустрічі зі здобувачами, представниками самоврядування та НПП встановлено, що конфліктних ситуацій під час навчання за даною ОПП виявлено не було (зустрічі 3, 4, 6), але учасники освітнього процесу поінформовані про порядок дій у випадку виникнення конфліктної ситуації (наприклад, звернутися до викладачів, представників адміністрації, самоврядування, профспілкового комітету).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: БДПУ має матеріально-технічну базу, яка дозволяє досягати визначених цілей та ПРН; забезпечено безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інформаційних ресурсів; анкетування у БДПУ дають можливість виявити потреби та інтереси здобувачів освіти, є ефективним засобом впливу на освітній процес. з ініціативи студентської ради в БДПУ з'явилась парковка для велосипедів, реалізовано ініціативу «Black Book» (що дозволяє запобігти конфліктним ситуаціям); у ЗВО успішно функціонує лабораторія дистанційного навчання, яка дозволяє викладачам не лише проводити заняття, а й створювати інформаційні продукти для власних занять (відеолекції, відеофрагменти).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабка сторона: відсутнє покликання на анкету для випускників ОПП. Рекомендація: виправити (додати покликання) на анкету для випускників ОПП.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище університету та матеріально-технічні ресурси загалом відповідають 7 критерію за рівнем В, зважаючи на несуттєві недоліки, які рекомендовано виправити (відсутність покликання на анкету випускників) та сильні сторони (безкоштовний доступ до інформаційних ресурсів, матеріально-технічної бази, дієвий механізм анкетувань для виявлення інтересів та потреб здобувачів, надання соціальної, консультативної, інформаційної та організаційної підтримки, реалізована ініціатива студентського самоврядування «Black book» для уникнення конфліктних ситуацій та усунення проблем).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОПП в ЗВО визначена у Положенні про освітні програми БДПУ (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OPP_BSPU_2019.pdf). В п.1.2 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності БДПУ визначено порядок розроблення та затвердження ОПП, а в п.1.9 - процедури поточного моніторингу і періодичного перегляду ОПП (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/VSZYaO_BSPU_2019.pdf). Під час зустрічей з фокус-групами було засвідчено, що до процесу розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОПП залучаються на формальній і неформальній основі представники всіх сторін учасників освітнього процесу (здобувачі, адміністративний та академічний персонал, випускники, роботодавці): до складу робочої групи розробників ОПП «Управління закладом

освіти» входить здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки М. Оверченко, стейкгоल्дер – директор Бердянської багатoproфільної гімназії № 2 Н. Данилова, випускник другого рівня вищої освіти ОПП «Управління закладом освіти» Д.Кіосов. Свої пропозиції щодо ОПП вносила Н. Данилова (посилити ОК «Менеджмент в освіті» темою капіталізації закладів освіти співпрацею з грантодавцями).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

До складу робочої групи розробників ОПП «Управління закладом освіти» входить здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки М. Оверченко, який навчається на даній ОПП. На відеозустрічі Микола підтвердив свою участь у процедурі розробки та перегляду ОПП та засвідчив, що був ініціатором підняття питання щодо навичок управління інформацією, в результаті чого було оптимізовано сайт БДПУ. Участь здобувачів вищої освіти безпосередньо, в складі вченої ради, науково-методичної ради, через органи самоврядування (студентська рада, рада молодих вчених, профспілковий комітет) регламентована Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/VSZYaO_BSPU_2019.pdf). Представник студентського самоврядування Д. Кіосов та здобувачка Є. Фінченко підтвердили дієвість механізму анкетувань, як форми зворотного зв'язку з метою підвищення якості освітнього процесу. Є. Фінченко зазначила, що здобувачі знають про можливість надіслати свої коментарі, рекомендації, пропозиції щодо ОПП на пошту гаранта, але цією можливістю вони не користувалися. З ініціативи студентства в БДПУ з'явилась парковка для велосипедів (засвідчено ЕГ під час огляду матеріально-технічної бази), реалізовано ініціативу «Black Book» (для зворотнього зв'язку щодо викладання, виявлення слабких сторін та покращення якості), про яку зазначали представники самоврядування та здобувачі (Д. Кіосов, М. Оверченко).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

На факультеті діє Комітет роботодавців, який залучено до процедури перегляду ОПП та освітнього процесу. До складу робочої групи розробників входить директор Бердянської багатoproфільної гімназії № 2 Н. Данилова. Під час відеозустрічі роботодавці засвідчили злагоду співпраці з представниками університету та реагування БДПУ на пропозиції та коментарі роботодавців (Н. Данилова запропонувала посилити ОК «Менеджмент в освіті» темою капіталізації закладів освіти співпрацею з грантодавцями – витяг з протоколу № 10 від 6 квітня 2021 р., директор спеціалізованої школи іноземних мов №16 Бердянської міської ради В. Греб засвідчив, що надавав рекомендації щодо реалізації ОК «Кар'єра та соціальний ліфт випускника»). О. Балабан зазначив ефективність стажувань, як форми освітнього процесу, та актуальність дуальної освіти – перспективного аспекту діяльності за ОП. Учасники відеозустрічі (Н. Лазуренко – начальник відділу освіти Бердянської міської ради, В. Греб – директор спеціалізованої школи з вивчення іноземних мов № 16, Ю. Білай – директор загальноосвітньої школи №7, Н. Данилова – директор гімназії №2, О. Балабан – директор Центру дитячої та юнацької творчості) продемонстрували свою обізнаність щодо даної ОПП, засвідчили, що регулярно збираються, обговорюють питання реалізації ОПП та освітнього процесу, його перспективи окремо або на засіданнях кафедри менеджменту та адміністрування. З роботодавцями узгоджено перелік вибіркового компоненту, вони співпрацюють з БДПУ з питань організації практики здобувачів, задіяні напряму в освітньому процесі (на зустрічі зі здобувачами М. Оверченко зазначив, що студенти зустрічались з роботодавцями Ю. Білаєм, М. Міщенко, Н. Даниловою).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Більшість роботодавців, з якими співпрацює кафедра менеджменту та адміністрування в контексті реалізації ОПП «Управління закладом освіти», – це випускники даної ОПП та члени комітету роботодавців, з яким представники факультету співпрацюють на постійних засадах. На сторінці кафедри менеджменту та адміністрування є галерея з інформацією про випускників даної ОПП, що презентує їх працевлаштування за фахом у закладах освіти (<https://bdpu.org.ua/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/vypusknyky/halereia-vypusknykiv/011-osvitni-pedahohichni-nauky/>). На сайті має бути анкетування для випускників даної ОПП, але на момент акредитаційної експертизи посилання на анкету на відповідній сторінці кафедри відсутнє (<https://bdpu.org.ua/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/vypusknyky/anketuvannia/011-osvitni-pedahohichni-nauky/>). Під час зустрічі з випускниками ЕГ пересвідчилась в їх залученні до процедур розробки та перегляду ОПП. До складу робочої групи розробників ОПП входить випускник Д. Кіосов. К. Волощук підтвердила свою участь в засіданнях кафедри менеджменту та адміністрування, обговоренні ОПП та ОК. Випускники задоволені рівнем отриманої освіти, для покращення якості освітнього процесу запропонували посилено звертати увагу на навички роботи з ІКТ та володіння іноземною мовою.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Питання забезпечення якості ЗВО регламентуються Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в БДПУ (<https://bdpu.org.ua/public-information/quality-education/>), де визначено 5 рівнів внутрішньої системи якості: 1 рівень – здобувачі, 2 рівень – ОПП, гарант, кафедра, робоча група, 3 рівень – факультет (декан, вчена рада, методична рада, рада роботодавців, студентське самоврядування на факультеті), 4 рівень – структурні підрозділи університету, 5 рівень – ректор, студентська рада, вчена рада університету та наглядова рада. До складу робочої групи розробників входять представники здобувачів, випускників та роботодавців. Пропозиції стейкхолдерів під час перегляду ОПП було враховано (для майбутніх керівників закладів освіти не вистачало знань щодо пошуку грантових проєктів та створення грантових заявок – Н. Данилова запропонувала посилити ОК «Менеджмент в освіті» темою капіталізації закладів освіти співпрацею з грантодавцями; не вистачало знань щодо майбутнього працевлаштування – В. Греб надав рекомендації щодо реалізації освітньої компоненти «Кар'єра та соціальний ліфт випускника»). К. Волощук засвідчила участь в обговоренні ОП та ОК на засіданнях кафедри менеджменту та адміністрування.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитаційна експертиза є повторною, оскільки у 2020 році було прийнято рішення про умовну акредитацію (рішення Національного агентства від 15.12.2020). Під час попередньої акредитації ОПП за 2 критерієм відповідала рівню Е. Рекомендації ЕГ було прийнято, а зазначені недоліки виправлено. Так, перелік компетентностей та ПРН змінено відповідно до спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, формулювання кваліфікації уточнено (освітня кваліфікація – магістр освітніх, педагогічних наук), доопрацьовано структурно-логічну схему, внесено зміни в перелік ОК, викладено силабуси ОК на сайті кафедри (<https://goo.su/8ONz>), кількість кредитів виробничої практики збільшено до 12. Також здійснено доопрацювання стосовно інших критеріїв. До перегляду ОПП та освітнього процесу залучено керівників-практиків (директор авторської школи М. Гузик; д. пед. наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти Української інженерно-педагогічної академії Г. Єльнікова; проректор з наукової роботи Полтавського обласного інституту післядипломної освіти, д. філос. наук С. Клепко; директор Бердянської багатoproфільної гімназії № 2 Бердянської міської ради Н. Данилова; директор ЗОШ №11 м. Бердянська М. Міщенко; директор ЗОШ № 13 О. Вербицька). Враховано зарубіжний досвід в проєктуванні ОПП, оновлено список джерел у силабусах. Результати анкетувань подано за окремими освітніми програмами (<https://bdpu.org.ua/sektoir-iakosti-osvity/results-monitoring-quality-education/rezultaty-2020-2021/>), оновлено програму вступного іспиту за фахом.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Постійному розвитку ОПП та освітньої діяльності сприяє співпраця всіх учасників освітнього процесу – керівництва ЗВО, здобувачів, НПП, роботодавців, випускників та ін., що було підтверджено під час відеозустрічей та визначено Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в БДПУ (<https://bdpu.org.ua/public-information/quality-education/>). Нормативні документи та врахування пропозицій щодо покращення ОПП засвідчують готовність університету здійснювати якісні зміни та контролювати якість освітнього процесу. Здобувачі під час відеозустрічі та гарант ОПП наголошували на тому, що освітній процес побудований на принципах студентоцентризму, відкритості та довіри. Розглядаються пропозиції щодо ОПП від здобувачів, стейкхолдерів та інших членів освітнього процесу – гарант / кафедра / робоча група. Далі питання ОПП обговорюють на вченій / методичній раді, на зборах Комітету роботодавців, студентського самоврядування. Розвитку ОПП сприяє співпраця зі структурними підрозділами: навчальний відділ, сектор моніторингу та внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; сектор навчально-методичної роботи; сектор з ліцензування та акредитації; сектор практики та працевлаштування; сектор профорієнтації та підвищення кваліфікації. ОПП затверджується вченою радою БДПУ, контроль здійснюється з боку наглядової ради.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: у ході реалізації ОПП відзначається злагоджена співпраця з роботодавцями, які постійно беруть участь в процедурах розробки та перегляду програми; на постійній основі функціонує комітет роботодавців; до процесу розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОПП залучаються на формальній і неформальній основі представники всіх сторін учасників освітнього процесу (здобувачі, адміністративний та академічний персонал, випускники, роботодавці); у ЗВО активно використовується механізм анкетувань, який є ефективною формою зворотного зв'язку з метою підвищення якості освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони й рекомендації: Для збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОПП передбачене анкетування, але покликання на анкету на відповідній сторінці кафедри відсутнє (<https://bdpu.org.ua/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/vypusknyky/anketuvannia/o11-osvitni-pedahohichni-nauky/>). Рекомендується додати на сторінку покликання на відповідне опитування.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За даною ОПП реалізовано механізм залучення здобувачів, роботодавців, випускників до процедур розробки, перегляду ОПП, до самого освітнього процесу. Позитивною практикою є функціонування комітету роботодавців. Доведено дієвість механізму анкетувань та впровадження їх результатів для покращення ОПП. ЕГ рекомендує додати на сайт форму зворотного зв'язку на сторінках, де розміщено проєкт програми та саму ОПП. Недоліком також є відсутність покликання на анкетування для випускників, яке б сприяло збиранню, аналізу та врахуванню інформації щодо їх кар'єрного шляху. Враховуючи вище зазначені сильні сторони та слабкі моменти, що потребують доопрацювання, ЕГ дійшла висновку, що ОПП у контексті 8 критерію відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу врегульовані нормативними документами та положеннями, які знаходяться на сайті БДПУ (<https://bdpu.org.ua/normatyvna-baza-bdpu/position-of-educationa/>): Статутом БДПУ (<https://bdpu.org.ua/public-information/university-statute/>), Положенням про організацію освітнього процесу в БДПУ, Положенням про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі БДПУ, Положенням про освітні програми БДПУ, Положенням про проведення практики студентів БДПУ та ін. Під час відеозустрічей з фокус-групами було визначено, що правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є доступними та зрозумілими. Учасники освітнього процесу їх дотримуються під час реалізації даної ОПП. Публічність та прозорість БДПУ підтверджена також функціонуванням сторінки університету та факультетів в соціальній мережі Facebook (<https://www.facebook.com/bdpu.official>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На момент роботи експертизи ОПП було оприлюднено на офіційному сайті БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/09/OPP_o11-osvitni-pedahohichni-nauky-1.pdf). Проєкти ОПП завантажуються щорічно у березні (<https://bdpu.org.ua/opp/proekty/>). ЕГ під час онлайн-зустрічей з фокус-групами було встановлено, що рекомендації та зауваження стейкхолдерів щодо ОПП збираються та обговорюються на засіданнях кафедри. Всі учасники поінформовані про можливість обговорення проєкту ОПП та надсилання пропозицій на пошту гаранта.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОПП (включаючи цілі, очікувані результати навчання та ОК в обсязі, достатньому для інформування здобувачів, роботодавців, випускників, викладачів та ін. зацікавлених сторін) оприлюднена за покликанням <https://bdpu.org.ua/opp/magistr/>. РПНД розміщені у репозитарії (<https://dspace.bdpu.org/simple-search?query=%D1%80%Do%BE%Do%B1%Do%BE%D1%87%Do%Bo+%Do%BF%D1%80%Do%BE%Do%B3%D1%80%Do%Bo>

Do%BC%Do%Bo), силабуси – на сторінці кафедри менеджменту та адміністрування (<https://bdpu.org.ua/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/elearning-kaf-pedagogies-higher-school/sylabus/mahistr/011-osvitni-pedahohichni-nauky/>). Обсяг оприлюдненої інформації на офіційному сайті є достатнім для вибору ОПП абітурієнтами. ЕГ засвідчує, що висвітлена інформація є повною, точною і достовірною, підтверджена під час онлайн-зустрічей із фокус-групами.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони: принципи прозорості та публічності під час реалізації ОПП дотримані, правила та процедури, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є доступними, чіткими та зрозумілими. Інформація щодо ОПП вчасно і в повному обсязі оприлюднюється на офіційному веб-сайті БДПУ. сторінки університету, факультету функціонують у соціальних мережах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: відсутність оприлюднення надісланих пропозицій щодо вдосконалення ОПП та реагування на них на сайті у формі таблиці. Рекомендація: Розмістити таблицю пропозицій після обговорення проєкту ОПП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ дійшла висновку, що ОПП за 9 критерієм відповідає рівню В, оскільки вище зазначені недоліки (відсутність оприлюднення надісланих пропозицій та реагування на них – у формі таблиці на веб-сайті) є несуттєвими, а сильні сторони (правила та процедури є зрозумілими та доступними для учасників освітнього процесу, прозорість та публічність дотримано, на сайті є вся необхідна інформація для абітурієнтів, здобувачів, викладачів, роботодавців) є доказом відповідності ОПП даному критерію.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Prohrama-vizytu-1.pdf</i>	yvF/yCLseIHlUinfbdRdayCmmWBZVtb5mrkte96dZ SU=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Лагодинський Олександр Сергійович

Члени експертної групи

Дебич Марія Андріївна

Волянчук Анастасія Сергіївна